

opusdei.org

El cercle o classe de sant Rafael

En la labor de formació cristiana amb la gent jove, l'Opus Dei disposa d'una sèrie de mitjans de formació, entre els quals destaquen els cursos de formació, que en són l'element essencial. A aquests cursos de formació també se'ls anomena cercles o classes de sant Rafael.

06/08/2025

Objecte de la labor de sant Rafael

“La finalitat immediata de l’obra de sant Rafael és [...] la formació integral de tots els que prenen part en aquesta labor”,^[1] oferir-los a tots “un ideal pel qual lluitar; que no és cap altre que un catolicisme ben viscut, que ajudi a aconseguir també la millora de la societat i la solució de tots els problemes que aquest món presenta”.

^[2] D’una manera molt atractiva, sant Josepmaria formula aquest ideal, capaç de donar sentit ple a la vida sencera: “que busquin Crist, que trobin Crist, que tractin Crist, que segueixin Crist, que estimin Crist, que es quedin amb Crist”.^[3]

Els cercles o classes de formació

Per acompanyar cada jove en aquesta tasca, la labor de sant Rafael disposa d’una sèrie de mitjans de formació, entre els quals destaquen

els cursos de formació, que en són l'element essencial.^[4] A aquests cursos de formació també se'ls anomena cercles o classes de sant Rafael. El primer cercle que va dirigir sant Josepmaria, el 21 de gener del 1933, el va impartir en una sala de visites de l'asil Porta Coeli, a Madrid, al qual van assistir tres estudiants universitaris.

Per a sant Josepmaria, aquest primer cercle va significar l'inici de la labor de sant Rafael. Dies més tard, escrivia en els seus Apunts íntims: “Dissabte passat, amb tres nois i a Porta Coeli vaig iniciar, g.a.D., l'obra patrocinada per S. Rafael i S. Joan”.^[5] A partir de llavors, sant Josepmaria va organitzar i va dirigir personalment, i durant anys, diversos cercles diaris.

Animava les persones que hi participaven a buscar amics nous, que anaven augmentant el nombre

de participants, que desdoblaven una vegada i una altra els cercles començats. Era el zel apostòlic de sant Josepmaria, la seva vibració, la que feia que aquells nois entressin en ressonància amb el missatge evangèlic. Vibració que tots els membres de l'Obra, llavors, ara i sempre, intenten mantenir.

Actualment, s'imparteixen cercles de sant Rafael a tots els països on l'Opus Dei té presència, de manera que donen continuïtat a aquesta labor de formació que pretén alimentar la vida de pietat de tants joves, a més de fer més profunda la seva formació.^[6]

Cursos preparatoris i cursos professionals

Juntament amb aquestes classes, sant Josepmaria impulsava els joves a fer obres de misericòrdia —amb visites a persones necessitades, transmetent-los ajuda i escalf cristià— i els

animava a donar catequesi. Per això, el més habitual serà que un jove que s'apropa a un centre de l'Obra s'incorpori als cercles després d'haver participat en altres mitjans de formació i de sentir-se identificat amb l'ambient d'estudi, pietat i amistat que es viu en aquesta casa.

Segons l'edat i el temps que cadascú ha estat rebent formació a l'Obra, pot participar en dos tipus de cercles o classes: un d'anomenat *curs preparatori* i l'altre, *curs professional*.

El preparatori intenta tenir un enfocament pràctic i pretén ajudar els participants a incorporar hàbits de pietat, a donar-los a conèixer la doctrina cristiana i l'esperit de l'Opus Dei: “es parla els nois sobre temes de vida interior, i es posa èmfasi sempre en l'asceticisme propi de l'Obra: el treball santificat i santificador”.^[7]

A més de les oracions inicials i finals, les classes de sant Rafael es

desenvolupen de la manera següent: entre les persones que participen en aquest mitjà de formació es recapitulen les idees centrals que s'han explicat en la classe anterior: aquest exercici permet recordar i formular les idees apreses. Després, es llegeix i es comenta l'Evangelí del dia. A continuació, s'imparteix la classe sobre el tema previst per a aquella setmana. A continuació, hi ha l'examen de consciència: les dotze preguntes de l'examen de consciència de la classe de sant Rafael plantegen lluites en diversos aspectes: vida de pietat, estudi i aprofitament del temps, hàbits de caritat que faciliten la convivència i vibració apostòlica. En acabar l'examen, després d'una estona de tertúlia —una estona per compartir assumptes i conèixer-se millor— i abans de l'oració final, un dels assistents llegeix algun text espiritual que ha seleccionat la persona que dirigeix el cercle. Una vegada

finalitzat, les persones que participen en el cercle tenen la possibilitat de contribuir amb un petit donatiu econòmic a una col·lecta destinada a tenir algun detall material en la pròxima visita a persones necessitades o per comprar flors per a la Mare de Déu.

A aquells que han rebut durant anys el curs preparatori, se'ls anima a incorporar-se als cursos professionals, que “tenen com a finalitat difondre entre les persones que hi assisteixen criteri catòlic sobre problemes actuals concrets de naturalesa religiosa, social, professional, etc.”.^[8] En aquests, “els nois venen a aprendre, a adquirir criteri”; es tracta “de donar-los doctrina sòlida, profunda i segura, vibració apostòlica i més vida interior”.^[9]

Amb els cercles professionals s'intenta que les persones que hi

participen adquireixin una comprensió profunda de la doctrina catòlica per valorar, tenint en compte l'Evangelí, la condició humana i el món del nostre temps i incidir, des del treball, l'estudi, la vida familiar i la social, en la transformació cristiana de la societat.

Enllaços relacionats: Resums dels primers cercles de l'obra de sant Rafael (gener-maig del 1933) Mitjans i instruments que l'Opus Dei desenvolupa en la formació de la gent jove

---

[1] Sant Josepmaria, Cartes II, carta núm. 7, núm. 3a.

[2] Sant Josepmaria, Cartes II, carta núm. 7, núm. 20a.

[3] Sant Josepmaria, Cartes II, carta
núm. 7, núm. 12a.

[4] Sant Josepmaria, Cartes II, carta
núm. 7, núm. 29a.

[5] Sant Josepmaria, Apunts núm. 913.

[6] Sant Josepmaria, Cartes II, carta
núm. 7, núm. 29a.

[7] Sant Josepmaria, Cartes II, carta
núm. 7, núm. 34a.

[8] Sant Josepmaria, Cartes II, carta
núm. 7, núm. 34.b.

[9] Sant Josepmaria, Cartes II, carta
núm. 7, núm. 36.a.